

Bilag til f. t. l. om ophævelse af forældede regler

13. Capitel.

Om Bier og vilde Dyr

5-13-1. Hvo som Bier haver, hand skal selv vogte dem med Gierde, saa at anden Mands Fæ kunde dem ej nedkaste og spille. End er Gierdet saa lavt, at anden Mands Fæ kand gange i Gaard og spille dem, vide sig det selv, og fange ej anden Bod.

5-13-2. End vorder nogen Mands Fæ stunget til Døde uden for Mandens Biegaard, da bøde hand ikke derfor, der Bierne ejer.

5-13-3. End vorder det stunget ihiel i Biegaarden, da gielde hand Skaden, der Bierne ejer, for dj hand hafde ej lovlig Lukke om sine Bier.

5-13-4. Følger een Mands Bier anden Mands op, da skal den, som ejer di Bier, der opflye, med andre Naboer byde den anden Ejer Fællig til paa samtlig Bier; Vil hand ej det antage, og forkomme de Bier siden de andre, da tage hand skade for Hiemgiæld.

5-13-5. End flye nogen Mands Bier fra hannem, og hand følger dem af sin egen Gaard til Sæde i anden Mands Skov og Træ, da skal hand sige hannem til, som Skoven ejer, og kand hand dennem saa udfange, at hand ej fordærver hans Træ, da tage hand sine Bier. Det samme er og, om de flye paa anden Mands Huus.

5-13-6. End siger hand, der Træet, eller Huset, ejer, at Bierne ere hans egne og fra hannem fløjne, da bør hand det lovligten at bevise.

5-13-7. End begær hand, som Træet eller Huset ejer, at den, som vil Bierne sig tilholde, skal (med Eed) bekræfte, at de ere hans egne, og hand dennem fulde, (da bør hand derpaa at gjøre sin Eed.)

5-13-8. Vil Bonden, som Træet ejer, ej fælde sit Træ, da stande Træet, og hand være Ejerman til Bierne, der dennem ejer, og, naar Træet fældis, have baade Honning og Bierne.

5-13-9. Tager den, der Skoven tilhører, Bierne bort, da et det Tyverj, eller Ran. Det samme er og, om anden Mand tager dem bort; Dog skal hand, der ejer Bierne, sette Merke paa Træet, indtil det vorder hugget.

5-13-10. Føder mand vilde Dyr op, som Ulve- eller Børne-Hvalpe, og de vorde løse, og anden

Mand dræber dem, da bøder hand ikke derfor. End i Bondens Hævd maa de ikke dræbis, uden det skeer til at frelse sig selv, om de ville gjøre Skade.

14. Capitel.

Om Giæld

5-14-4. Alle Giældsbreve, som ere ældre end tyve Aar, skulle være døde og magtisløse, med mindre de inden fornævnte Tid med Skyldnrens Paaskrivelse, eller med nyt Brev, eller Creditorens Opsigelse, eller Beskikkelse, eller Tingsvidne ere fornyede.

5-14-55. Ingen er pligtig til at betale hvis hand i Dobbel taber og der skyldig bliver.

6. BOG.

OM MISGIERNINGER

10. Capitel.

Om Skade af den Mands Vaaben eller Fæ

6-10-2. Fanger mand Skade af anden Mands Hors, eller Nød, eller noget andet Fæ, eller Hund, som gaar løs, og den som Skaden fik, ikke selv foraarsagede det, da skal den, som Fæet eller Hunden ejer, give Badskerløn. End fanger hand Lyde deraf, da bøde den, der Fæet eller Hunden ejer, Lyden efter Sagens Beskaffenhed.

6-10-4. Føder mand vilde Dyr op, som ere Ulve eller Børne; Hvad Skade de gjøre, derfor bøder Ejermanen og den, som dem i Hævd haver, ligesom hand den selv gjort hafde.

6-10-5. Bide, stange, eller slaa, een Mands Bæster, eller Fæ, anden Mands Bæster eller Fæ ihiel, da skal den, som ejer Bæst, eller Fæ, der Skaden gjorde, betale den anden half saa meget, som det Bæst, eller Fæ, var værdt, der dræbt blev, saa fremt at det, som dræbt blev, var saa got, eller bedre, end som det, der dræbte; Men var det, som dræbt blev, ringere end det, som dræbte, da skal dets fulde Værd betalís.

14. Capitel.

Om Vold og Herverk

6-14-7. Vil nogen ej flytte af Lejehuus, naar hand lovlig udsagt er, til rette Fardag, eller blive